

СУТНІСТЬ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

¹ Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розкрито сутність аналізу фінансових результатів діяльності комерційного банку. Систематизовано методи аналізу фінансових результатів. Виявлено основні показники, що характеризують прибутковість банківської установи.

Ключові слова: фінансові результати, прибуток, прибутковість.

Abstract

There has been developed the essence of the analysis of financial results of commercial bank activities. Methods of the financial results analysis were systematized. Main indicators which characterizing the profitability of banking institutions were identified.

Keywords: financial results, profit, profitability.

Вступ

Аналіз фінансових результатів діяльності комерційного банку є одним з найважливіших напрямків в його роботі. З його допомогою можна пов'язати елементи державного регулювання та нагляду за діяльністю банків з цілями внутрішньобанківського аналізу. Аналіз фінансових результатів діяльності банку дозволяє контролювати дотримання встановлених банками пропорцій і нормативів.

Метою роботи є систематизація підходів до здійснення аналізу фінансових результатів діяльності банку.

Результати дослідження

Основним напрямом аналізу фінансових результатів банківської діяльності є прибутковість функціонування банку, що дає змогу судити про ефективність його роботи.

Аналіз результативності банківської діяльності починається з аналізу доходів і витрат, а закінчується дослідженням прибутку. Прибуток комерційного банку як і будь-якого суб'єкта господарювання визначається як різниця між його відповідними доходами та витратами.

Прибуток характеризує стійкість кредитної установи. Він необхідний для створення адекватних резервних фондів, стимулювання персоналу і керівництва до розширення та вдосконалення операцій, скорочення витрат і підвищення якості послуг, що надаються, і, зрештою, для збільшення капіталу, який дає змогу розширити обсяги і поліпшувати якість наданих послуг [1].

Оскільки прибуток банку відповідає напрямам його діяльності, то прийнято виділяти:

- фінансові результати від операційної діяльності;
- фінансові результати від не операційної діяльності;
- фінансові результати від здійснення кредитних операцій;
- фінансові результати від операцій з цінними паперами;
- фінансові результати від операцій з іноземною валютою тощо [2].

Дослідження фінансових результатів за джерелами їх формування дає змогу всебічно оцінити прибуток банку за його складовими та утворюючими факторами.

Узагальнюючи вищевикладене, можна зробити висновок, що прибуток – це не безпосередній об'єкт управління, оскільки його абсолютна величина є результуючим показником і безпосередньо залежить від зміни абсолютних величини інших фінансових показників діяльності суб'єкта господарювання – його доходів та витрат.

Детальний аналіз ефективності функціонування банківської системи проводиться за допомогою методів аналізу банківської діяльності комерційного банку з використанням статистичних, економіко-математичних, облікових та інших способів обробки інформації.

Для проведення аналізу фінансових результатів банківської діяльності використовуються різні методи, основні з них можна подати у вигляді схеми, що наведена на рис. 1 [3].

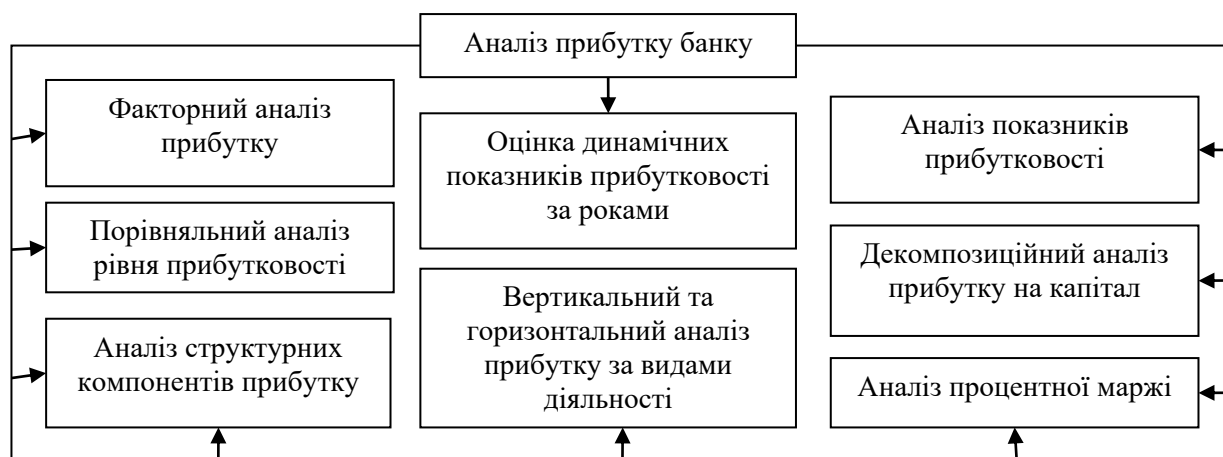

Рисунок 1. Методи аналізу фінансових результатів банківської діяльності

Як зазначає Коваленко С.В., найважливішими показниками аналізу прибутковості банку є наступні [4]:

- прибутковість активів (ROA) – розраховується як відношення чистого прибутку (після оподаткування) до середньої вартості активів; характеризує ефективність використання всіх ресурсів, котрі банк отримав у своє розпорядження;

- прибутковість капіталу (ROE) - це відношення чистого прибутку до статутного фонду банку; характеризує дохідність акціонерного капіталу.

Прибутковість активів розраховується за такою формулою [4]:

$$ROA_1 = \frac{P}{\bar{A}}, \quad (1)$$

де P – чистий прибуток;

\bar{A} - середньорічна загальна вартість активів.

Даний показник іноді використовують як коефіцієнт оцінки діяльності керівництва банку, тобто для оцінки якості системи управління.

На практиці вважається: якщо рівень прибутковості активів перевищує 1 %, то банк працює рентабельно.

Прибутковість капіталу розраховується за формулою [4]:

$$ROE_1 = \frac{P}{\bar{K}}, \quad (2)$$

де P – чистий прибуток;

\bar{K} - середньорічна вартість капіталу.

Оптимальне значення даного показника не має бути нижчим 15 %. Співвідношення прибутку та власного капіталу є показником стабільності. Аналіз цього коефіцієнта дає змогу прогнозувати стійкість прибутковості банку, а розглядаючи коефіцієнт прибутковості капіталу, слід зіставити темпи зростання прибутку та власного капіталу.

Висновки

Таким чином, для повноцінного аналізу фінансових результатів діяльності банку необхідно здійснити дослідження його доходів, витрат, прибутку та розрахувати вплив чинників на зміну їх

структури. Доречним також стане аналіз складових прибутку та витрат на предмет рентабельності окремих напрямів банківської діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Криклій О.А. Управління прибутком банку: навчальний посібник / О.А. Криклій, Н.Г. Маслак, І.В. Сало - Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. - 314 с.
2. Бус. О. Оцінка прибутковості банку органами банківського нагляду / О.Бус // Банківська справа – 2010. - №1. – С. 41-52.
3. Сало І. В. Необхідність аналізу показників прибутку банку / І. В. Сало, О. О. Лисянська [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/pprbsu/2010_29/10_29_01.pdf
4. Коваленко С.В. Аналіз прибутку банків України / С.В. Коваленко // Молодіжний науковий вісник. УАБС НБУ – 2014. - №7. –С.50-60

Бардадин Олена Анатоліївна – студентка групи МОФ-14мс, факультет менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Науковий керівник: **Зянько Віталій Віталійович** – к.е.н., старший викладач кафедри фінансів, факультет менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Barbadyn Elena - Faculty of Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: bardadynhelena@gmail.com

Supervisor: Zianko Vitalii - Ph.D. in economics, senior lecturer, department of finance, Faculty of Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, email: vzyanko@gmail.com